

Skovbrynets politik til forebyggelse og tidlig opsporing af vold og overgreb

Indledning

Overgreb – seksuelle eller vold - kan have alvorlige og vidtrækkende konsekvenser for børn og unges udvikling og senere voksenliv.

For at imødekomme en optimal forebyggelse af overgreb mod børn er det nødvendigt at vi har en fælles definition for hvad overgreb mod børn er.

En officiel definition på vold og seksuelle overgreb er udarbejdet af SISO (socialstyrelsen) og kan læses her i politikken.

Formål med politikken

Med denne politik ønsker vi at sende et signal om, at forebyggelse og tidlig opsporing af vold og seksuelle overgreb er en meget vigtig del af vores pædagogiske arbejde.

***Vi har afværge- og underretningspligt når vi bliver bekendt med eller får mistanke om overgreb og dette går til enhver tid forud for tavshedspligten.
Følg altid Slagelse Kommunes procedure vedrørende overgreb mod børn.***

Fagpersoner har skærpet underretningspligt

Efter lov om social service §153

Personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage:

- 1) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte
- 2) at et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af de vordende forældres forhold
- 3) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten, eller
- 4) at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

- Underretningspligten er personlig
- Underretningspligten går forud for tavshedspligten
- Underretningspligten er også gældende selvom der er samarbejde igång.
- Hvis mistanken retter sig mod en eller begge forældre, må de ikke orienteres om underretningen.

Afværgepligt straffeloven §141

Frit citeret

Den som er vidne om, at der vil foregå en forbrydelse eller noget som medfører fare for andre menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier og som ikke gør hvad der står i hans magt for at forebygge forbrydelsen eller dens følger. Kan straffes såfremt forbrydelsen bliver begået eller forsøgt med bøde på op til 3 års fængsel.
Den som undlader at foretage sådanne forebyggelseshandlinger straffes dog ikke, hvis deres foretagelse for ham selv eller hans nærmeste vil medføre fare for liv, helbred eller velfærd.

Målgruppe

Skovbrynets medarbejdere og øvrige samarbejdspartnere skal være bekendt med at denne politik danner grundlag for holdningen til forebyggelse og tidlig opsporing af vold og seksuelle overgreb mod børn.

Det er samtidig en information til forældrene om hvordan vi arbejder.

Værdigrundlag som baggrund for politikken

Alle har ret til et godt liv

Alle skal have ens muligheder trods forskellige forudsætninger

At opfatte børn som kærlige, nysgerrige og eksperimenterende

At børn har brug for omsorg gennem hele deres opvækst

At børn har brug for tydelige og nærværende voksne

At opfatte det enkelte barn som unikt

At respektere barnet og familien

At børn gennem hele deres opvækst har brug for læring

Officielle definitioner af seksualitet, seksuelle overgreb og vold

DEFINITION AF SEKSUALITET

Seksualitet er en integreret del af ethvert menneskes personlighed. Den er et basalt behov, og et aspekt af det at være menneske, som ikke kan adskilles fra andre aspekter i livet. Seksualitet er ikke synonymt med samleje. Det handler ikke om, hvorvidt vi har orgasme, og endelig er det ikke summen af vores erotiske liv. Dette kan være en del af vores seksualitet, men behøver ikke at være det. Seksualitet er så meget mere. Det er hvad der driver os til at søge kærlighed, varme og intimitet. Den bliver udtrykt på den måde, vi føler, bevæger os på, rører ved og bliver rørt ved. Det er lige så meget dette at være sensuel, som at være seksuel. Seksualitet har indflydelse på vores tanker, følelser, handlinger og samhandlinger og derved på vores helhedsfølelse. Seksualitet

DEFINITION AF VOLD

Vold er en handling eller trussel, der uanset for målet kan krænke en anden persons integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen – uanset om personen er et barn eller en voksen.

Volden kan have samme effekt på andre personer, der overværer eller overhører handlingen. Volden kan både være en bevidst handling eller en handling, der sker i affekt. Handlingen overskrider endvidere samfundets love og normer.

Uanset typen af vold, der begås mod et barn, så er der tale om, at barnet udsættes for en adfærd fra forældrene eller andre omsorgsgivere, som er ødelæggende for, eller forhindrer

DEFINITION AF SEKSUELT OVERGREB

- Den voksne udnytter barnets tillid.
- Det seksuelle overgreb krænker barnets integritet.
- Det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til.
- Det seksuelle overgreb er udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd.
- Det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral.

(SISO, inspireret af Kempe, 1978)

Faglig viden om Børns naturlige seksuelle udvikling/ uddrag fra Skovbrynets Actioncard

- Allerede fra barnet er 1 ½ år begynder det at udvise interesse for at onanere.
- I 3 – 4 års alderen bliver barnet opmærksom på forskellen mellem dreng og pige.
- Omkring 5 års alderen bliver barnet interesseret i mere seksuelle rollelege f.eks. "Doktor", "Numselege" og "Bollelege".
- Ved 6 årsalderen er børnene optaget af kysse/kærestelege.
- Når barnet nærmer sig præpubetetsalderen kommer der mere fokus på sproget seksuelle betoning og udtryk.
- I 5 – 6 klasse søger børnene en mere konkret viden om emnet.

Overvejelse

- Børn har en naturlig seksuel udvikling og det er vigtigt, at vi som voksne ikke tabuisere dette eller får barnet til at føle skyld eller skam overfor at udforske denne del af livet.
- Vi skal guide børnene i god seksuel adfærd. F.eks. når vi i børnehaven oplever børn der onanere, snakker med barnet om, at det er dejligt at røre ved sig selv, men at det skal ske når man er alene og ikke sammen med en masse andre.
- Vi er opmærksomme på at barnets grænser kan blive overtrådt. For at mindske risikoen for dette er reglen, at barnet ikke afklæder sig uden aftale med en voksen.

Opsamling/afrunding

- "Når børnene leger doktorlege, er det i et symbolsk univers, der ikke har noget med voksenseksualitet at gøre. I ly af deres beskyttende legeunivers gør børn sig erfaringer, som de har brug for senere i livet. Man

gør vold på dette univers, hvis man trækker en konkret voksensexualitet med et bestemt fortegn, nemlig overgreb, ned over dem”.

Forebyggelse i daglig praksis

Institutionen er indrettet med både små og store rum der er åbne eller primært har glasdøre i mellem sig. Der er store glastrude partier og legepladserne er synlige fra alle stuerne.

Vores dagligdag bygger på et sæt samværsværdier hvor vi har fokus på sproget, god adfærd, en tryk og rar atmosfære og hvor vi tilstræber at give børnene succesoplevelser i inkluderende og pædagogiske, inspirerende miljøer, herunder tilstræber vi en daglig og tydelig dialog med forældrene så vi sammen kan hjælpe til at ændre en uhensigtsmæssig adfærd.

Institutionen har udviklet et sæt ”Action-cards” til brug for personalet ved uhensigtsmæssige, ikke acceptable og akut opståede situationer som f.eks. vold og overgreb.

Vi er opmærksomme på børnenes interne lege, deres adfærd og deres interaktion med andre børn og voksne. Børn og voksne har forskellige grænser og disse skal respekteres. Vi taler med børnene om god adfærd, om at bruge de voksne både ved konflikter eller andre ubehagelige oplevelser. Ligesom vi altid skal være opmærksomme på at børnene ikke får en overdreven egen blufærdighed, ej heller en adfærd der kan krænke andres blufærdighed.

I huset er der regler for brug af computer, I-pads og mobiltelefoner. På computerne er der lagt filtre på for at forhindre børnene i at gå på de mere voldelige og pornografiske sider. Vi gør brug af de åbne rum til at kunne kigge med over skulderen på børnene og derved få indblik i hvad de ser og lytter til. Voldelige spil, sange/film eller tekster med vulgært, nedværdigende eller grænseoverskridende sprogbrug og adfærd tolereres ikke. De voksne går selvfølgelig foran med et godt eksempel og spiller ikke musik med grimt og grænseoverskridende sprogbrug. Vi tager snakken med børnene om hvad ordene betyder, f.eks slang udtryk, samt hvad sproget gør ved andre

Min. En gang om året eller ved behov, foretager vi børnemiljøvurderinger. Dette gør vi både for at blive klogere på hvad børnene mener om deres liv og dagligdag i institutionen, skolen og derhjemme, men også for at spottet og sætte ind overfor børn i faldende trivsel.

I vores daglige pædagogiske arbejde er det vigtigt at vi har et trykt arbejdsmiljø hvor vi tør sætte spørgsmålstejn ved praksis og italesætte og dele undren og tvivl. Vi bruger hinanden i personalegruppen og vores samarbejdspartnere til sparring, udveksling af bekymringer og vidensdeling. F.eks på synlige tegn og/eller ændret adfærd. I sådanne tilfælde skærper vi fokus på observering og yderligere kontakt med barnet. Som voksne er vi opmærksomme på at vi skal spotte de prøveballoner børnene sender op, hvor de tester om de voksne kan tåle at høre det de siger, samt at vi ikke lukker dialogen ned, men stiller afklarende og åbne spørgsmål.

Når vi leger med vand på legepladsen har børnene som minimum med ble eller underbukser på. Denne forholdsregel er til at sikre børnene mod nysgerrige blikke udefra, og ikke fordi børnene indbyrdes ikke må se hinanden uden tøj på.

Vi forholder os jævnligt på personalemøder til områder, hvor det er vigtigt at vi har en fælles holdning

Vi taler om nøgenhed, toiletbesøg, hyggerum, voksen påklædning, børns påklædning, egen og andres blufærdighed, bleskift, sprog, badning i institutionen. Alle medarbejdere har lige arbejdsvilkår i forhold til børnene. Alle arbejdsopgaver kan som udgangspunkt varetages af alle medarbejdere på Skovbrynet.

Vi tilstræber at det er barnets primære voksne der varetager bleskift/ hjælp ved toiletbesøg, da det er vigtigt at barnet føler en trykthed i situationen.

Vi har på Skovbrynet accepteret brugen af positive og venlige kalde/kælenavne, så længe betydningen er tydelig og det sker med gensidig respekt fra de implicerede parter. Kalde/kæle navne bør modtages i den ånd det er givet og kan altid frabedes af modtager.

Hvordan snakker vi til hinanden

I dagligdagen hører vi børn benævne hinanden ”kærester, venner, fjender, uvenner, kammerater o.l.

Dette sprogbrug ser vi ikke middelbart som et problem. Vi er dog nysgerrige på børnenes egen fortolkning af begreberne og når det giver mening snakker vi med børnegrupperne om forskellen og betydningen af ordvalget, kærester/venner had/kærlighed osv.

Strategi for implementering og opfølgning

Vi forventer at alle personaler har kendskab til politikens indhold og arbejder derefter.

Nye medarbejdere introduceres til denne politik via personalehåndbogen, der uddeles ved ansættelsesstart. Vi vil jævnligt og min. en gang årligt følge op på politikens indhold og evt. foretage justeringer.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Forældrebestyrelsen har godkendt indholdet i denne politik.

Henvisning til litteratur/links

På Skovbrynet har vi udviklet en række action-card der bl.a. omhandler "Når børn oplever overgreb fra andre børn", "Når børn oplever overgreb fra voksne" og "Håndtering af mobning blandt børnene".

<https://socialstyrelsen.dk/born/overgreb/overgrebspakken/overgrebspakken>

<https://vidensportal.dk/temaer>